

PM 2003 RIV (Dnr 328-403/2003)

Gör det möjligt att besöka Astrid Lindgrens hem

Skrivelse av Ewa Samuelsson och Anders Broberg (båda kd)

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen av Ewa Samuelsson och Anders Broberg (båda kd) anses
besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Bakgrund

I en skrivelse till kommunstyrelsen den 5 februari 2003 föreslår Ewa Samuelsson och Anders Broberg (båda kd) att man undersöker möjligheterna att bevara och öppna Astrid Lindgrens hem för intresserade besökare, *bilaga*. I skrivelsen poängterar man att Karin Nyman, dotter till Astrid, själv föreslagit att bostaden ska bevaras intakt för eftervärlden. Ewa Samuelsson och Anders Broberg framhåller att ett öppnande av Astrid Lindgrens hem skulle vara ett av många sätt att hedra en av stadens mest namnkunniga personer.

Remisser

Ärendet har remitterats till Stockholm Visitors Board, stadsmuseinämnden och Norrmalms stadsdelnämnd.

Stockholm Visitors Board håller för troligt att ett Astrid Lindgren-museum skulle bli en turistattraktion, men föreslår att man återskapar skivvarian i anslutning till Junibacken. Anledningen är att Stockholm Visitors Board bedömer att läget på Dalagatan skulle påverka tillströmningen av utländska besökare negativt.

Stadsmuseinämnden överlämnar och återopar stadsmuseiförvaltningens båda tjänsteutlåtanden som svar på skrivelsen. Stadsmuseiförvaltningen har på uppdrag av stadsmuseinämnden utrett möjligheten att förvalta bostaden som en museilägenhet. Grundvillkoret om en tydlig ansvarsfördelning mellan stadsmuseiförvaltningen och Astrid Lindgrens släktingar har dock inte gått att lösa varför man gemensamt beslutat att tillsvidare lägga ned arbetet.

Norrmalms stadsdelsnämnd anser i likhet med skrivelsen att det är angeläget att författarens hem bevaras och öppnas för allmänheten.

Mina synpunkter

Få, om någon barnboksförfattare har på samma sätt som Astrid Lindgren lyckats trollbinda generation efter generation av barn med sina böcker. Hennes figurer som Pippi, Emil och Madicken kommer för alltid att leva kvar. Att låta bevara Astrid Lindgrens hem intakt och öppna det för allmänheten är enligt min mening en angelägenhet för både barn, vuxna, stockholmare och turister.

Jag kan däremot inte instämma i Stockholm Visitors Boards förslag om att återskapa skrivarbostaden någon annanstans. Att bevara hemmet intakt har förutom det stora intresset från allmänheten ett stort kulturhistoriskt värde. En sådan museilägenhet har sin plats inom ansvarsområdet för ett kommunalt museum och inte hos en privat aktör som inte kan garantera bevarandet av föremålen på samma sätt. Detta är något som Astrid Lindgrens släktingar även instämmer i: familjen tog direktkontakt med stadsmuseiförvaltningen redan innan skrivelsen ställdes till kommunstyrelsen.

Ett grundvillkor för att göra författarhemmet till en av stadsmuseets filialer har varit tydlighet i ansvarsfrågan, något jag har full förståelse för. Trots ett gott och nära samarbete mellan stadsmuseiförvaltningen och familjen har man inte lyckats finna en tydlig ansvarsfördelning. Familjen önskar tillgång till lägenheten under vissa perioder under året vilket inte är möjligt om man ska kunna bedriva en kontinuerlig museiverksamhet. Därför tvingas man för tillfället lägga ned arbetet; vi är dock beredda att närhelst familjen finner tiden mogen att återuppta frågan.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen av Ewa Samuelsson och Anders Broberg (båda kd) anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 22 oktober 2003

ERIK NILSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

I en skrivelse till kommunstyrelsen den 5 februari 2003 föreslår Ewa Samuelsson och Anders Broberg (båda kd) att man undersöker möjligheterna till att Astrid Lindgrens hem öppnas och bevaras för allmänheten. Bakgrunden är att Astrid Lindgrens dotter, Karin Nyman, föreslagit att Astrid Lindgrens hem skall bevaras intakt för eftervärlden så att intresserade människor kan besöka hemmet.

REMISSER

Ärendet har remitterats till Stockholm Visitors Board, stadsmuseinämnden och Norrmalms stadsdelsnämnd.

Stockholm Visitors Boards tjänsteutlåtande daterat den 10 maj 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm Visitors Board anser att ett Astrid Lindgren-museum med stor sannolikhet skulle bli en turistattraktion men att läget på Dalagatan sannolikt negativt påverkar tillströmningen av större mängder utländska besökare. Ett alternativ till att göra själva bostaden till museum kan vara att i samråd med familjen återskapa Astrid Lindgrens skrivarlya i anslutning till exempelvis Junibacken. Läget på södra Djurgården är idealiskt ur besöksperspektiv och Junibacken är redan idag i mångt och mycket en hyllning till Astrid Lindgren.

Stockholm Visitors Board ser positivt på att på något sätt göra det möjligt för allmänheten att besöka den miljö där Astrid Lindgren skapade de barn- och ungdomsböcker som öppnat litteraturens värld för miljoner människor. Det finns dock anledning att fundera över om just bostaden på Dalagatan är rätt plats.

Stadsmuseinämnden beslöt den 10 april 2003 att överlämna och åberopa stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande, godkänna framlagd delrapport samt att ge förvaltningen fortsatt utredningsuppdrag.

Ersättnyttrande gjordes av *Nils Ove Engström* (kd) enligt följande.

Kristdemokraterna välkomnar Stadsmuseiförvaltningens positiva hållning till det förslag som kristdemokraterna, genom en särskild skrivelse, lagt i kommunstyrelsen. Skrivelsen gick ut på att Astrid Lindgrens lägenhet ska bevaras intakt för eftervärlden så att intresserade människor kan besöka hemmet. Att bevara och öppna Astrid Lindgrens hem skulle vara ett av många sätt att hedra en av stadens mest namnkunniga personer.

Kristdemokraterna ställer sig också bakom förvaltningens förslag om att söka 400 000 kr hos kommunstyrelsen för förarbete och medel för inrättande av en ny tjänst.

Stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

I september 2002 tog Astrid Lindgrens dotter Karin Nyman kontakt med förvaltningen för att diskutera om Stockholms stadsmuseum hade intresse av att tillsammans med familjen bevara författarens lägenhet på Dalagatan, i syfte att kunna visa den för allmänheten. Nämnden informerades och gav i oktober 2002 förvaltningen i uppdrag att utreda frågan. I februari 2003 ställde Ewa Samuelsson och Anders Broberg (båda kd) en skrivelse till kommunstyrelsen om att undersöka möjligheterna att bevara och öppna Astrid Lindgrens hem.

Föreliggande tjänsteutlåtande är en delrapport av uppdraget från stadsmuseinämnden samt remissvar på skrivelsen.

Förvaltningens förslag

Stadsmuseinämndens uppdrag till förvaltningen att utreda frågan går helt i linje med hur förvaltningens andra museilägenheter förvaltas och drivs. Den nya museifilialen skulle givetvis drivas utan kommersiella intressen och göra det möjligt för allmänheten att besöka denna världsberömda författares hem. Av förvaltningens filialer är tre s.k. museilägenheter; "Stuckatörens våning" på David Bagares gata 10, "Blockmakarens hus" på Stigberget och "barnrikelägenheten" på Stickelbärsvägen 7. I dessa bedrivs visningar med enbart mindre grupper på samma sätt som man skulle kunna komma att visa Astrid Lindgrens författarhem.

Förvaltningen skulle kunna starta verksamheten med visningar av författarhemmet så snart nödvändig inventering, dokumentering, fotografering och katalogisering av lägenheten och inventarierna har genomförts, vilket även innebär intervjuer med familj, andra närstående och grannskap.

Förvaltningen saknar dock medel för detta förberedande arbete som bedöms uppgå till ca 400 tkr (2 personer halvtid i åtta månader (240 tkr), material så som bärbar dator, kamera, bandspelare m.m. (40 tkr) samt en projektledare på åtta månader (120 tkr)).

Med anledning av det idag redan stora tryck på förvaltningen för bokningar av dess övriga filialer bedömer förvaltningen att det kommer att behövas en förstärkning på personalsidan med en anställning för att ta emot och svara på frågor om visningar vilka sannolikt kommer att strömma in både från Sverige och den övriga världen, samt all övrig administration kring filialen.

För närvarande pågår diskussioner mellan hyresvärden och Astrid Lindgrens dödsbo.

Förvaltningen föreslår att stadsmuseinämnden ges fortsatt uppdrag, i syfte att skapa en museifilial på Dalagatan, under förutsättning att samarbetet med familjen och hyresvärden kan lösas på ett för alla tillfredställande sätt och att ett långsiktigt avtal kan skrivas.

Stadsmuseinämnden beslöt den 25 september 2003 att som svar på skrivelsen överlämna och återropa stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande.

Stadsmuseiförvaltningens tjänsteutlåtande har i huvudsak följande lydelse.

Stadsmuseiförvaltningen har fortsatt att utreda förutsättningarna för att göra författarhemmet till en av stadsmuseets filialer. Ett grundvillkor har varit tydlighet i ansvarsfrågan. Trots ett nära och bra samarbete mellan förvaltningen och familjen har det hittills inte gått att hitta en tydlig ansvarsfördelning. Karin Nyman och förvaltningen är överens om att tills vidare lägga ner utredningsarbetet. Stadsmuseiförvaltningen har dock meddelat familjen att det finns en positiv beredskap att ta upp frågeställningen igen när familjen så önskar. Initiativet för att åter ta upp frågan ligger framöver hos Astrid Lindgrens släktingar. Stadsmuseiförvaltningen föreslår att nämnden godkänner denna rapport och att utredningsuppdraget förklaras som avslutas.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade den 24 april 2003 godkänna stadsdelsförvaltningens remissyttrande och översända detta till kommunstyrelsen.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Vid kontakt med stadsmuseiförvaltningen har framkommit att man är positiv till förslaget att, som filial till Stockholms stadsmuseum, bevara och göra Astrid Lindgrens hem tillgängligt för besökare. Detta förutsätter dock att stadsmuseinämnden tillförs medel för att inventera,

katalogisera, dokumentera och vårda de föremål som finns i Astrid Lindgrens bostad, något som beräknas uppgå till 400 tkr. För att göra bostaden tillgänglig för besökare fordras också att stadsmuseinämnden tillförs medel för att inrätta en ny befattning. Vad gäller hyreskostnaden för bostaden har framkommit att AB Saltkråkan kan tänkas stå för hela kostnaden.

Förvaltningens synpunkter

Astrid Lindgren är sannolikt en av Sveriges mest lästa författare både i Sverige och utomlands. Stadsdelsförvaltningen delar helt Ewa Samuelssons och Anders Brobergs uppfattning om att hennes betydelse inte kan överskattas. Det är därför angeläget att söka bevara hennes hem och göra det tillgängligt för besökare. Både barn och vuxna skulle på det sättet ges möjlighet att få en bild av det liv en av våra mest berömda författare levde. Stockholm skulle också på det sättet få ytterligare en turistattraktion, vilket kan tänkas locka ännu fler besökare till vår stad.

Till
Kommunstyrelsen

Gör det möjligt att besöka Astrid Lindgrens hem

Astrid Lindgren betydelse kan inte nog överskattas. I många år levde och verkade hon på Dalagatan i Vasastan. Nu har hennes dotter, Karin Nyman, föreslagit att Astrid Lindgrens lägenhet ska bevaras intakt för eftervärlden så att intresserade människor kan besöka hemmet. Stadsmuseet är enligt uppgift positivt inställda till att ta hand om driften, men anser sig sakna pengar till detta och öppna Astrid Lindgrens hem skulle vara ett av många sätt att hedra en av stadens mest namnkunniga personer.

Vi föreslår därför att kommunstyrelsen undersöker möjligheterna att bevara och öppna Astrid Lindgrens hem i enlighet med hennes dotters önskemål.

Stockholm 5 februari 2003

Ewa Samuelsson
gruppledare för kristdemokraterna

Anders Broberg
kommunfullmäktigeledamot,
ledamot i Norrmalms stadsdelsnämnd